

LITERATURA.*)

Právo obchodní.

„*Dodatek ke spisu: Šek ve vědě a v zákonodárství*“. Napsal Dr. Antonín Pavlíček, advokát, řádný člen České Akademie císaře Františka Josefa pro vědy, slovesnost a umění. — V Praze. Nákladem České Akademie 1905. (Str. 44.)

Dílo zákonodárné o šeku, od let připravované a soustřeďující k sobě zájem jak kruhů praktických, zejména obchodních, tak i pracovníků vědeckých, dovršeno konečně a vstoupilo v život zákonem z 3. dubna 1906, č. 84 ř. z. Celkem zajisté jest o něm chvalný úsudek na místě, jenž — jak očekávati lze — utvrzen bude i praktickým použitím zákona. Přední zásluhu mají ve směru tom připravovatelé půdy v oboru dotčeném, zvláště ovšem pracovníci a badatelé vědečtí na poli tomto. A tu právě naše česká věda honosí se literárním dílem autora, jenž s důkladností práce jeho vůbec vyznamenávající a zejména za nejbedlivějšího zřetele k zákonodárstvím cizím přispěl měrou obzvláště vydatnou k rozboru a prohloubení této choulostivé a v četných směrech kontroverzní látky právní. Jest to jak známo, Pavlíčkův spis o šeku, o němž měli jsme v těchto listech roč. III., 1902, str. 147 násl. příležitost referovati.¹⁾

Ve spisu tom bral autor, pokud jde o přípravné reformní práce v Rakousku, zřetel k osnově z r. 1895, kteráž sice zákonu našemu v celku jest podkladem, nicméně však přece v ustanoveních svých jisté různosti vykazuje. I dlužno vzhledem k tomu zajisté vřele vítati doplnění díla, jež slovatný autor v „*Dodatku*“ přítomném podává, dovršuje tu takřka výklad spisu hlavního v úroveň nynějšího z á k o n n é h o stavu ve právu šekovním.

Různosti ony, jež zákon vůči osnově r. 1895 vykazuje, předvádí nám spisovatel v rozboru podrobném látku vyčerpávajícím, vycházející povždy z osnovy zmíněné resp. úvah jí ve spise hlavním věnovaných, osvětluje při tom důvody změny přivodivší a dodáváje spolu i kritické ocenění pozměněných. Zvláště pak jest s povděkem poznamenati, že rozsáhlý srovnávací aparát ve spise uvedený jest „*Dodatkem*“ rozhojněně co do látky tu projednávané, zvláště ještě bližším zřetelem zejména k novému japonskému zákonu obchodnímu z r. 1899, jakož i k osnově uherské zákona o šeku z r. 1903.

Daleko přes rámec nám vykázaný vedl by nás podrobnější výpočet otázek v „*Dodatku*“ projednávaných; i budiž tedy jen k některým z nich blíže přihlédnuto.

Jakožto nejvýznačnější změny, jež zákon oproti osnově z r. 1895 vykazuje, uvádí autor jednak pozměnu předpisu § 1. o passivní způsobi-

*) Vzhledem k většímu rozsahu článků bylo nutno referáty literární odložití celkem do příštího čísla.

¹⁾ O německém spise autorově „*Der Scheck*“ (1898) srv. zejména též referát v *Právniku* 1898, str. 234 sl. z pera *Randova*.

losti šekovní, jednak pak ustanovení § 20. v příčině šeků falešných a padělaných. V první příčině spisovatel provází souhlasem, že zákon náš přidržel se zásady obmezené passivní způsobilosti šekovní,¹⁾ podrobuje bližší provedení její důkladné úvaze, vytýkáje pak zvláště s pochvalou, že škrtnut byl v zákoně požadavek osnovou kladený stran zvláštního rejstříku bankéřů a směnárníků k šekům passivně způsobilých.

Přihlédnuv dále v podrobném rozboru k řadě menších odchylek zákona vůči osnově (§§ 2., 9., 11., 13. a 16.) věnuje spisovatel rozsáhlou pronikavou úvahu zmíněnému výše ustanovení § 20. o ručení za šeky falešné a padělané, o otázce to zejména též prakticky nemálo důležité, v příčině kteréž se spisovatel ostatně také již časopisecky vyjádřil (srv. Právník 1906, str. 37 sl., Gerichtszeitung 1905, č. 40, 41, Deutsche Juristen-Zeitung 1906, č. 7., Zeitschr. f. das ges. Handelsrecht sv. 57, str. 573 sl.). Výsledkem těchto velmi poučných a podrobných úvah jest pochvalný celkem úsudek autorův o cit. ustanovení zákona, jež pokládá za zcela účelné (str. 21.).

Naproti tomu zaujímá vůči zákonu stanovisko odpíravé v příčině další otázky, totiž stran úpravy důvodů promlčení přetrhovacích; vytýká zde totiž — a to po našem soudu právem — že opominul zákon uvést jako případ promlčení přetrhující i důvod čl. 45. uvád. zákona k civ. ř. s., čímž vzniká ve směru tom mezera citelná; důvodně dovolává se tu autor právní konsekvence, jakož i praktického významu předpisu dotyčného pro majitele šeku, pro něhož jest nárok z šeku arci valně cennější než příslušící mu dle § 19. nárok z materiálního poměru právního, nastala-li ztráta šekového nároku promlčením. (Srov. též Právník 1906, str. 179.)

Souhlas vyslovuje spisovatel dále s dovoláním se t. zv. Jasiňského novelly (zák. z 19./6. 1872, č. 88 ř. z.) v § 20., č. 10. zák. šekového v příčině nedostatečných podpisů šeku, jakož i účelnými shledává též změny ve předpisech o amortisaci šeku ze směnečného řádu recipovaných. Blíže rozbírá v dalším výkladu též doplnění norem o šeku zúčtovacím a pozměny provedené v § 23. osnovy v příčině represe proti vydateli šeku nekrytého; schvaluje tu zejména přijetí účelné střední cesty, totiž prostředku pořádkové pokuty se strany soudce civilního, zpravidla jen k návrhu majitele šeku, a jen výjimečně též z úřadu.

Bohaté výklady zakončeny jsou úvahou o pozměnách v § 21. zákona stran kompetence a řízení soudního v příčině nároků šeku se týkajících, jakož i v § 24. v příčině kolkování šeků. Ku spisu připojen posléze přehled růzností mezi osnovou z r. 1895 a zákonem, souběžným umístěním znění zákona a různících se míst osnovy.

O značné vědecké i praktické hodnotě výkladů, jichžto hlavní postup tuto stručně načrtnut, netřeba se zajisté při známých přednostech autorových prací šířiti. Stejně jako již hlavní spis jeho o šeku potkal se

¹⁾ Opačnou zásadu neobmezené způsobilosti též ve Francii platnou přijal ostatně, jak spis. poznamenává, též nový zákon japonský a i osnova uherská.

se všestrannou zvučnou pochvalou, uvítána bude zajisté i přítomná práce — jevíc se doplněním vzácných jeho výkladů de lege ferenda ve právo platné — s povděkem nejvřelejším.

K. Herrmann.

Civilní řízení.

Přehled literatury v roce 1905. (Konec.)¹⁾

K něm. zákonu o exekuci na nemovitosti nově se objevily komentáře *O. Lindemann-a²⁾* a *A. Steiner-a³⁾* (Gr. sv. 49., str. 734 *Jaeckel*), dále ukončeno 2. vydání komentáře *E. Jaeger-a⁴⁾* k něm. ř. k., o kterémž referují *Th. Wolff* (J. Ltbl. sv. 17., str. 201) a *Biermann* (Z. f. C. P. sv. 34., str. 517). Soustavně pojednali *G. Walker⁵⁾* (Not. str. 166 *Coulon*, G. H. r. 49., str. 605 *W. Sternberg*, G. Z. str. 184 *Dr. G-g*, Oe. R. str. 294 *Dresdner*) o ex. ř. a *Heilfron-Pick* (Z. f. C. P. sv. 35., str. 278), *Nöldeke⁶⁾* o něm. právu konkursním. Potřebám studujících, vztažně praxe slouží díla *A. Kulow-a⁷⁾* a *S. Dispeker-a.⁸⁾* Zprávy o spisech v dřívějších letech uvedené podali *Vierhaus* (Z. f. C. P. sv. 35., str. 308 *Köhler* a *Exner*), *Boethke* (Gr. sv. 49., str. 161 *Jaeckel*, str. 163 v. d. *Pfordten*, str. 443 *Schubert*), *Peiser* (Z. f. C. P. sv. 35., str. 260 *Altmann*, v. d. *Pfordten*, *Samter*), *Heinsheimer* (Ctbl. f. Rechtsw. sv. 24., str. 119, *Jaeckel*, *Kretzschmar*), *Jaeckel* (Gr. sv. 49., str. 442 *Altmann*) a *Ungewitter* (Gr. sv. 49., str. 441 *Meyerhoff*). *Klibanski* uveřejnil v Z. f. intern. Priv. u. öff. Recht sv. 15., str. 31 se stručnými poznámkami překlad nového k. ř. ruského, kterýž *Kleinfeller* (tamtéž str. 105) porovnává s právem německým.

J. O. Worel (Pr. roz. r. 7., str. 45, 56) doporučuje důkladnou revisi celého exekučního řízení, při které by též veškeré předpisy dosud mimo ex. ř. stojící byly jednotně kodifikovány, a připojuje podrobný návrh na změnu jednotlivých ustanovení s obzvláštním zřetelem k exekuci na nemovitosti. *H. Meyer* (Z. f. C. P. sv. 35., str. 229) hájí pro něm. právo názor, že exekuční titul zavazující dlužníka k vyplacení jiné osobě než vymahajícímu věřiteli sluší vykonati dle pravidel o exekuci pro pohledávky peněžité a nikoli dle zásad exekuce, aby něco bylo vykonáno neb

¹⁾ Viz Sborník VI., str. 424.

²⁾ Das Reichsgesetz über die Zwangsversteigerung und Zwangsverwaltung nebst dem Einführungsgesetz und dem preussischen Ausführungsgesetz mit Erläuterungen und Beispielen. Breslau 1905 Marcus.

³⁾ Gesetz über die Zwangsversteigerung und Zwangsverwaltung vom 24. März 1897 unter besonderer Berücksichtigung des bayrischen Ausführungsgesetzes und der einschlägigen Vollzugsvorschriften erläutert. München 1905 Schweitzer.

⁴⁾ Konkursordnung, Berlin 1905, Guttentag.

⁵⁾ Grundriss des Exekutionsrechtes (aus: Grundriss des Oesterreichischen Rechtes), Leipzig 1905, Duncker Humblot.

⁶⁾ Lehrbuch des Konkursrechtes, Berlin 1905, Speyer Peters.

⁷⁾ Repetitorium des Konkursrechtes, Leipzig 1905, Rossberg.

⁸⁾ Die Praxis der Zwangsversteigerung und Zwangsverwaltung, München 1905, Schweitzer.